

изборъ се замѣсти съ свършили хора. Още първата зима изникнаха спорове върху основни въпроси. Българскитѣ политици искаха да наредятъ всемогъща държавна машина по французски образецъ, управлявана отъ единъ центъръ, съ хиляди плащани отъ държавата и зависими отъ нея и отъ политическитѣ партии чиновници. Сжщитѣ стремежи, които бѣха, както разправя отъ собственъ опитъ английскиятъ историкъ Finlay, основната грѣшка на младото грѣцко кралство. За тукашнитѣ страни обаче много повече би прилѣгало управление, което да почива върху самоуправлението на добре организувани окрѣзи и общини, или — както казваше Лавеле — нѣщо по образца на Швейцария или Норвегия. Нѣкои хора искаха веднага да направятъ държавни всички общински училища, на което д-ръ Иречекъ се противѣше съ успѣхъ. Тепърва следъ неговото заминаване общинскитѣ учители ги направиха държавни чиновници и — агитатори, както бѣше въ Сърбия. Българитѣ, възпитани въ Русия, искаха да изхвърлятъ отъ срѣднитѣ училища класическия езици, които поради това, наистина бѣха турнати на заденъ планъ. Тепърва, когато срѣднитѣ училища бѣха допълнени и ученицитѣ отъ българскитѣ реални гимназии не се приемаха въ чуждитѣ университети, настана обратъ. Като целъ на организацията Иречекъ всѣкога сочеше основаването на български университетъ. Въ държавното управление той придоби скоро голѣмо влияние. За него се говорѣше, че може да напише нѣкой меморандумъ, законъ или правилникъ за една нощъ. За централната администрация той бѣше живъ речникъ и заседаваше въ разни комисии; за организиране на управленията, за жандармерията, за аграрнитѣ въпроси, даже и въ комисия за изкоренение на разбойничеството. Въ заседанията на Народното събрание седѣше при министерската маса; имаше и нощни заседания до четири часа заранъта. Занятията му по-рано съ народно стопанство и държавна администрация покрай историческия му студии, сега му бѣха отъ голѣма полза.

Презъ пролѣтѣта на 1881 г. князь Александъръ направи държавенъ превратъ: прогласи, че не желае да бѣде по-натѣкъ князь, ако не бѣде суспендувана конституцията за седемъ години. Русия, Австрия и Германия не искаха промѣната на княза и го подкрепяха, особно руситѣ, съ голѣми усилия. Англичанитѣ пъкъ въ сжщото време подстрекаваха опозицията, само за да вредятъ на руситѣ. Председателъ на новото министерство бѣ министрътъ на войната, финландецътъ генералъ-лейтенантъ Еренротъ. Управлението на министерството на просвѣщението, като не можаха да намѣрятъ друго, временно прие главниятъ секретаръ д-ръ Иречекъ. Свищовското събрание отъ 13 юлий 1881 г. единодушно прие предложението на княза.

Новото дефинитивно министерство се състави на кувертата на българския държавенъ параходъ „Голубчикъ“ въ Ду-